

A budapesti egyetem rektorának székfoglaló beszéde a vérbajról

Budapest, szeptember 17. A budapesti egyetemen szerdán délelőtt volt az ünnepélyes megnyitás, amelyen dr. Nékám Lajos, az új rektor mondott székfoglaló beszédet, amelyben azokról a hatásokról emlékezett meg, amelyeket a vérbaj a világtörténelemre gyakorolt.

— Fogalmat ad e csapásról az a roppant pusztítás is, melyet a szifilisz a szellemi javak terén mindenütt végzett, — mondotta. Légióra megy azoknak a kiváló tudósoknak, íróknak, költőknek, művészeknek száma, akik a szifilisz miatt tulkorán, erejük teljességében mentek tönkre. Ibsen »Kísértetei« jutnak eszünkbe, ha Heine, Ebers, Lenau, Daudet, Guy de Maupassant, Wilde, Schopenhauer, Nietzsche, Schumann, Makart, Manet, Gauguin, Paál László, Munkácsy, Ady Endre kettétörött pályájára gondolunk! Mennyit veszített az emberiség bennük! Mennyire kiengesztelődünk némelyiknek emléke iránt, mennyi bántó vonást letörölhetünk például Adyról, ha tudjuk, hogy a paralízis 10—15 éven át rombolhatta, szennyezhetette lelkét és megaláthatott és tétetethetett vele olyan dolgokat, amelyekért a szegény beteg már nem volt felelős.

— Ez a baj nem kímélte a császárokat, politikusokat, hadvezéreket sem, — folytatta Nékám. Három, a világháborúban szomorú nevezetességre vergődött embert említek meg, akiknek később felismert paralízise az egész emberiségre, főleg azonban reánk, magyarokra végzetes következményeket idézett elő. Az egyik Poliorek tábornagy, a másik Lenin, a harmadik Wilson volt. Wilson tizenhárom pontjának kitermelője egy Herbert Croly nevű újságíró volt. Lelketlen emberek azonnal felismerték e tételek destruáló erejét és a háború nagy jelszavává fújták fel azokat. Önrendelkezési jogot ígértek mindenfelé és ezzel demoralizálták a központi hatalmak seregeit.

Kijelentette ezután Nékám rektor, hogy a javulást a természettől, az orvosi kutatástól és a társadalom belátásától várja. Ismertetve azt a teóriát, hogy a szifilisz patológiai történetét három korszakra osztja és ciklusát 5—600 évre teszi, melyből napjainkig már körülbelül 400 letelt.

Hollywood Revü

a Météo-Goldwyn pazar kiállítású attrakciója! Ének, zene, a legbravúrosabb táncatrakciók, a színek szimfóniája.

John Gilbert, Norma Shearer, Buster Keaton, Conrad Nagel, Anita Page

és a legchibesebb filmesterek főszereplésével
péntektől a Belvárosban.

Pestis

Sanghai, szeptember 17. Mandzsúria északi tartományában kitört a pestis. A járvány 1900. óta ezeken a vidékeken minden tízedik évben felüti a fejét. A lakosság az első ötszáz halott hírére pánikszzerűen menekült.

Három letartóztatás a »Rothe Hilfe« miatt

Budapest, szeptember 17. A budapesti fogház gondnokságának feltűnt, hogy a letartóztatásban lévő kommunista foglyok igen sok élelmiszert és könyveket kapnak. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a küldemények a moszkvai »Rothe Hilfe«-től származnak és azokat a budapesti megbízottak, Markos Flóra, Weisz Henrik magántisztviselők és egy brünni műegyetemi hallgató juttatták el a foglyokhoz. Mindhármukat letartóztatták.

Forduljon bizalommal Szeged legrégibb rádiószaküzletéhez!!

18 havi részletre

kaphatja

PHILIPS

rádiókészülékeket és alkatrészeket! — Díjtalan, vételkötelezettség nélküli bemutatás! 179

Deutsch Albert

rádió és villamossági vállalatnál

Kárász u. 3. — Telefon 5-71.

En is Philips rádiót veszek!....

MERT: amit nyújt, az: zene!
Hangtisztasága tökéletes, minősége kiváló.
Könnyen kezelhető. 6-12-18 havi részletre beszerezhető.

Minőség, jótállás, részlet, service.

Rózsa Sándor esete a gyűrűvel

Sikkasztásért 40 pengőre ítélték

(A Délmagyarország munkatársától.) Dr. Hajnal büntetőjársbíró előtt szerdán egy fiatal kereskedősgéd, Rózsa Sándor állott sikkasztás vétségével vádolva. A feljelentést Sárközy Erzsébet manikűröslány tette ellene egy gyűrű elsikkasztása miatt. Husvétkor Rózsa Sándor elment Sárközy Erzsébetet meglocsolni. Beszélgetés közben észrevette, hogy a lánynak szép gyűrű van az ujján. Arra kérte a lányt, hogy kölcsönözze neki néhány napra a gyűrűt, mert Pestre utazik és szeretne ott a gyűrűvel »reprezentálni«. Sárközy Erzsébet gyanútlanul átadta a gyűrűt. Eltelt néhány nap, de Rózsa Sándor nem hozta vissza a

gyűrűt. A lány többször ízent, de Rózsa nem mutatott hajlandóságot a gyűrű visszaadására. Végül is a lány megtette feljelentését.

A szerdai tárgyaláson Rózsa Sándor azzal védekezett, hogy nem volt szándékában elsikkasztani a gyűrűt. Vissza akarta adni, de közben elvesztette. Ellenben ha a lány időt ad neki, akkor részletekben most is visszatéríti a gyűrű árát. Sárközy Erzsébet kijelentette, hogy nem kívánja Rózsa megbüntetését. A feljelentést is csak azért tette, mert egy kedves emlékgyűrűről volt szó. A bíróság Rózsa Sándort 40 pengő pénzbüntetésre ítélte.

További tervezgetések a Gizella-tér rendezéséről

(A Délmagyarország munkatársától.) A polgármester szerdán délelőtt Mihályffy László műszaki tanácsos kíséretében szemlét tartott a Gizella-téren, hogy a helyszínen vizsgálja meg azt a hármas tervezetet, amelyet a mérnöki hivatal városrendezési osztálya a Gizella-tér rendezésére készített.

A mérnöki hivatal — mint ismeretes — hármas tervezetet dolgozott ki. Az első megoldás az lenne, ha csak a Templom-tér főbejárata, illetve a püspöki palota és a fizikai intézet előtti részt hoznák rendbe. Ez 42.000 pengőbe kerülne. A második megoldás esetén ezenkívül még rendbehoznák azt a térrészt is, amely a főbejárat és az Árpád-ucca közötti szakaszon terül el. Így a költség 37.000 pengővel növekedne. Ha pedig rendeznék egészen a Tisza partjáig a területet, további 25.000 pengő költség terhelné a várost. Felmerült az a terv is, hogy egyelőre csak ideiglenesen rendeznék a teret, ami tízezer pengőbe kerülne.

A polgármester a szemle után elmondotta, hogy a végleges rendezés mellett foglal állást, mert az ideiglenes rendezésére szükséges tízezer pengő kidobott pénz lenne és rövid időn belül ugys sort kellene keríteni a végleges rendezésre. Mivel a városnak van erre a célra valamennyi pénze, az, amit a Templom-tér rendezésére felvett kölcsönből megtakarított, körülbelül harminchétezer pengő, valószínűleg a mérnöki hivatal első tervezete kerül megoldásra. Ennek a tervezetnek a keretében rendbehoznák a gimnázium épülete előtti parkot is, még pedig úgy, hogy az épület előtti kocsitút megszüntetnék, így a gimnázium elé olyanféle park kerülne, mint amilyen az egyetem központi épülete előtt van. Ebbe a parktükörbe helyeznék el Dugonics Andrást szobrárt, a Dugonics-teret viszont az ismeretlen katona sírjának tartanák fenn. A Turul-emlékoszlopot pedig Ujszegedre helyeznék át.

A gimnázium előtti parktükör kiképzése hét és félszer pengőbe kerülne, ha tehát a város más fedezetet a Gizella-tér rendezésére nem talál, csak a Templom-téren megtakarított harminchétezer pengőt, akkor a munkának ezt a részét máskorra halasztanák.

Halálra égett az öreg udvaros az istálló padlásán

(A Délmagyarország munkatársától.) Borzalmas tűzhalált szenvedett Vásárhelyen egy öreg udvaros, Jáger András. Tegnap éjjel a Csomorkányi-uccában kigyulladt Csáki János gazdálkodó istállója. Az erősödő szélben a tűz egyre rohamosabban pusztított és mire a tűzoltók a helyszínre érkeztek lángban állott az egész istálló. Az oltási munkálatokat megnehezítette az a körülmény, hogy nem volt elég víz. Mégis nagy erőfeszítések árán három órai munkával sikerült a tűz továbbterjedését megállítani.

Amikor a tüzet már lokalizálták, feltűnt, hogy a gazdálkodó öreg udvarosa, a 64 éves Jáger András nincs sehol. Tűzoltók, rendőrök, a ház népe kezdtek keresni Jágert, akit hosszas kutatás után a leégett istálló padlásán találták meg holtan. Arcra borulva feküdt közel a főljáróhoz, amiből arra következtettek, hogy menekülni akart, a füsttől elájult és szörnyű tűzhalált szenvedett. A szerencsétlen ember teste teljesen összeégett. A vásárhelyi rendőrség a szerencsétlenség körülményeinek tisztázására a nyomozást megindította.

Belvárosi Mozi Szeptember 18-án, csütörtökön
A régi dal. Zenés, énekös, beszélő film.
RICHARD TAUBER kamaraénekes és főszerepben.
Azonkívül: **Hiradó.**
Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órakor

Korzó Mozi Szeptember 18-án, csütörtökön
Lili Dagó és **Hans Süve** gyönyörű magyar tárgyú filmje:
Maros vize folyik csendesen.
Azonkívül: **Burleszke.**
Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órakor